

ПОГОДЖЕНО

Протокол педагогічної ради
комунальному позашкільному закладі
«Київський центр дитячо-юнацького
туризму, краєзнавства та військово-
патріотичного виховання»
№ 07 від «02» вересня 2021 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про внутрішню систему забезпечення якості освіти
в комунальному позашкільному закладі «Київський центр
дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та
військово-патріотичного виховання»**

I. Загальні положення

Головною метою роботи КПНЗ «Київський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання» (далі – Заклад, КЦДЮТКВПВ) є реалізація пріоритетного напрямку діяльності закладу, а саме: національно-патріотичне виховання учнівської молоді м. Києва. Відповідно до мети формуються завдання, йде пошук шляхів упровадження в освітній процес сучасних педагогічних технологій, у тому числі й в умовах дистанційного навчання.

Розробка власних методик, пошук та відбір кращих з досвіду педагогічних надбань сучасності спрямовані на популяризацію туристсько-краєзнавчої роботи та національно-патріотичного виховання, розвиток здібностей та підтримку обдарованої молоді, створення належних умов для навчання та виховання гуртківців Закладу, підтримки їх фізичного та морального здоров'я.

Досягнення позитивного результату можливе за умови забезпечення високого рівня якості освітньої діяльності. У свою чергу, якість освітнього процесу є невід'ємною складовою якості освіти, що залежить від якості освітнього середовища, включає якісні та кількісні характеристики освітнього процесу, якість професійної компетентності педагогів, якість організаційно-управлінської компетентності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти ЗПО (далі – внутрішня система) – це сукупність компонентів, які визначають якість освітньої діяльності, що встановлює рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, спрямованого на здобуття якісної позашкільної освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти сприяє її дієвості, дає міцне підґрунтя для упровадження соціально-освітніх ініціатив учасників освітнього процесу щодо ефективного і сталого розвитку Закладу.

Внутрішня система забезпечення якості загальної середньої освіти у Закладі базується на таких принципах:

- Автономія закладу освіти.
- Дитиноцентризм.
- Гнучкість і адаптивність.
- Постійне вдосконалення.
- Демократизм.
- Вплив зовнішніх чинників.
- Академічна доброчесність.
- Цілісність системи управління якістю.
- Компетентнісний підхід до формування мети, змісту та результатів навчання.
- Практична спрямованість освітнього процесу.
- Сприяння системи внутрішнього моніторингу підвищенню якості освіти в Закладі.
- Активна участь усіх працівників навчального закладу у реалізації стандартів із забезпечення якості освіти.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Закладі (далі – Положення) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про позашкільну

освіту», «Про охорону дитинства», Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління КПНЗ «Київський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання»;
- сприяння створенню інклюзивного освітнього середовища, розумного пристосування.

Складовими напрямками внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти КЦДЮТКВПВ є:

1. Освітнє середовище.
2. Система оцінювання освітньої діяльності учнів.
3. Система педагогічної діяльності педагогічних працівників Закладу.
4. Управлінські процеси.

Внутрішня система забезпечення якості освіти Центру спрямована на вдосконалення всіх напрямів його діяльності.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити до нього зміни й доповнення, і затверджується відповідним наказом Закладу.

II. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

Стратегія якості освіти закладу орієнтована на забезпечення

- партнерство та професійну взаємодію у навчанні, вихованні, розвитку та соціалізації здобувачів освіти;
- недискримінацію, запобігання та протидію булінгу (цькуванню);
- академічну доброчесність та академічну свободу учасників освітнього процесу;
- прозорість та інформаційну відкритість Закладу;
- сприяння безперервному професійному зростанню педагогічних працівників;
- справедливе та об'єктивне оцінювання освітніх досягнень здобувачів освіти і професійної діяльності педагогічних працівників та/або тренерів;
- сприяння здобувачам освіти у формуванні та реалізації їхніх індивідуальних освітніх траєкторій.

Стратегія (політика) та процедури *забезпечення якості освіти* передбачають здійснення таких *процедур і заходів*:

- 1) забезпечення ефективного планування освітньої діяльності;
- 2) підвищення якості знань, формування вмінь і навичок здобувачів освіти;

- 3) посилення кадрового потенціалу закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- 4) забезпечення освітнього процесу необхідними ресурсами;
- 5) розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності освітньої діяльності;
- 6) забезпечення публічності інформації про діяльність закладу; створення системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності в діяльності педагогічних працівників і здобувачів освіти.

Процедури *вивчення стану* освітньої діяльності є такими:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності;
- постійний моніторинг змісту освітнього процесу в гуртках і творчих об'єднаннях;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг ресурсного забезпечення;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища;
- моніторинг прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні тощо;
- здійснення контролю виконання чинного законодавства в галузі освіти, нормативних документів про освіту;
- вивчення стану педагогічної діяльності, виявлення позитивних і негативних тенденцій в організації освітнього процесу та розроблення на підставі аналізу пропозицій з поширення кращого педагогічного досвіду, усунення недоліків;
- збір інформації, її обробка, обговорення для підготовки управлінських рішень;
- надання методичної допомоги педагогічним працівникам у процесі контролю.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених Законом України «Про освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження педагогічної, науково-педагогічної (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності *педагогічними працівниками* передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням здобувачами освіти академічної доброчесності;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- Дотримання академічної доброчесності *вихованцями* Закладу передбачає:
- самостійне виконання освітніх завдань;
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- списування – підготовка інформаційно-методичних, навчальних матеріалів із залученням зовнішніх джерел інформації;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Кожна особа, стосовно якої піднято питання щодо порушення нею академічної доброчесності, має такі *права*:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання

1. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до навчальних програм.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень вихованців є:

- навчальна – сприяє отриманню, повторенню, поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню вмінь і навичок;
- стимулювально-мотиваційна – формує позитивну мотивацію до навчання;

- виховна – сприяє формуванню вмінь працювати в команді, нести відповідальність за колективний результат, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії освітньої діяльності.

При оцінюванні освітніх досягнень вихованців має ураховуватися результативність їх участі в організаційно-масових заходах (конкурсах, походах, змаганнях тощо) різних організаційних рівнів.

2. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, відомчих, державних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь у методико-педагогічних заходах, у т.ч. конкурсних;
- здійснення інноваційної діяльності;
- результативність освітньої діяльності вихованців;
- співпраця з батьками вихованців.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за такими видами:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси підвищення кваліфікації;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, «круглі столи» тощо.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада закладу.

3. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності визначає стратегію управління в закладі освіти, напрямки ефективних змін та розвитку освітньої системи. Для цього застосовується моніторинг якості освітнього процесу в Закладі як систему збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про стан освітнього процесу чи окремих його елементів із метою інформаційного забезпечення управління та прийняття оптимальних управлінських рішень щодо підвищення ефективності функціонування усіх складових освітнього

процесу, їхній взаємодії для досягнення очікуваних й запланованих результатів, а також інноваційного розвитку КЦДЮТКВПВ.

Процедура управління процесом забезпечення якості освіти включає:

- ухвалення рішення про початок формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- призначення відповідальних за розробку, впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- навчання педпрацівників правилам і процедурам впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- формування та підготовка аналітичної групи з визначення ефективності впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на окремих етапах та у цілому;
- формування політики та цілей у сфері якості (на перспективу, навчальний рік тощо);
- визначення видів діяльності та процесів у рамках складових внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- розробка процедур для визначених процесів (дій, заходів) (внутрішні нормативні основи Закладу);
- визначення та розвиток системи моніторингу якості в Закладі;
- удосконалення системи аналізу та прийняття підсумкових рішень.

Відповідальними за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в закладі є директор, заступники директора з навчально-виховної та методичної роботи, педагогічні працівники, методичні об'єднання, педагогічна рада Закладу.

Критерії ефективності управлінської діяльності в КЦДЮТКВПВ щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу (модель випускника, освітня програма);
- оптимальність та дієвість управлінських рішень;
- керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність посадових осіб, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);
- формування освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
- наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.

Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника освітнього закладу фахових *компетенцій*:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевого соціуму та суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
- організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;

- постійно удосконалювати професійну майстерність і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Керівником закладу створюються необхідні умови для оптимальної діяльності учасників освітнього процесу, усуваються виявлені недоліки в роботі, здійснюється реалізація стратегії розвитку закладу.

Ефективність управлінської діяльності керівника закладу включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів і видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;

- стратегічне планування базується на положеннях програми розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;

- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;

- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проєктів;

- забезпечення професійного розвитку педагогів, методичного супроводу освітнього процесу;

- формування позитивного іміджу закладу;

- створення безпечних умов для функціонування закладу;

- застосування ІК-технологій в освітньому процесі;

- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.

4. Інформаційні системи для ефективного управління

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність.

Інформаційна система управління – це програмно-апаратний комплекс, що забезпечує низку основних функцій роботи з документами в електронному вигляді.

До основних функцій відноситься реєстрація документів, розроблення та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів з різними параметрами, уведення, підтримка та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

Публічність інформації про діяльність здійснюється згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

У Закладі забезпечено роботу офіційного веб-сайту (<http://uacenter.info>).

На офіційному сайті розміщується така інформація:

- Статут КЦДЮТКВПВ;
- кадровий склад закладу освіти;
- інформація про структурні підрозділи Закладу;
- плани Закладу;
- нормативні документи;
- навчальні програми з позашкільної освіти;
- річний план закупівель.

Крім зазначеного, на сторінках сайту висвітлюється інформація про проведені колективом методичні, масові заходи, про досягнення вихованців, педагогів Закладу.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.

5. Критерії, правила, процедури оцінювання освітнього середовища

Основними складовими безпечного освітнього середовища є:

- безпечні й комфортні умови праці та навчання;
- відсутність дискримінації та насильства;
- створення інклюзивного і мотивувального, компенсаторного простору.

Створення безпечного освітнього середовища спрямоване на виконання таких завдань:

- формування у вихованців компетентностей, важливих для успішної соціалізації особистості;
- запобігання та протидія таким негативним явищам серед дітей та учнівської молоді як насильство, кібербулінг, булінг тощо;
- формування у дітей і підлітків життєвих навичок, що сприяють соціальній злагодженості, відновленню психологічної рівноваги;
- запобігання та протидія торгівлі людьми, формування у вихованців таких життєвих навичок, як спілкування, прийняття рішень, критичне мислення, управління емоціями, стресами та конфліктними ситуаціями, формування цінностей та набуття відповідних компетентностей;
- формування морально-етичних, соціальних, громадянських ціннісних орієнтирів, виховання національно свідомої, духовно багатої, фізично досконалої особистості;
- профілактика залежностей і шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я як найвищої соціальної цінності;
- розвиток творчої співпраці педагогічного колективу, вихованців та їхніх батьків на засадах педагогіки партнерства.

6. Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

Особам з особливими освітніми потребами надаються права рівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного кадрового забезпечення та забезпечення універсального дизайну, розумного пристосування, що враховують індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

- рівність і доступність використання: надання однакових засобів для всіх користувачів;
- гнучкість використання: забезпечення відповідних індивідуальних засобів і можливостей з урахуванням потреб користувачів;
- просте та зручне використання: забезпечення простоти та інтуїтивності використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку користувача;
- моніторинг якості освіти осіб з особливими освітніми потребами.

Основними завданнями моніторингу інклюзивного навчання є:

- відстеження здобуття дітьми з особливими освітніми потребами позашкільної освіти в середовищі здорових однолітків;
- контроль щодо забезпечення всебічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- створення корекційно-розвального середовища для задоволення освітніх потреб учнів з особливими освітніми потребами відповідно профілю Закладу;
- створення позитивного мікроклімату в закладі для гуртків з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими дітьми;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів і навчальних програм.

V. Самооцінювання

Самооцінювання є процесом вивчення, оцінювання та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти.

Терміни проведення моніторингу визначаються планом роботи Закладу на поточний рік.

Функції самооцінювання:

- отримання порівняльних даних, виявлення динаміки і факторів впливу на неї;
- упорядкування інформації про стан і динаміку якості освітнього процесу;
- координація діяльності організаційних структур (методичні об'єднання педагогів відділів, творчі групи), задіяних до проведення моніторингу.

Форми самооцінювання:

- самооцінка власної діяльності на рівні педагога, вихованця, адміністратора;
- внутрішня оцінка діяльності керівниками структурних підрозділів;
- зовнішнє оцінювання діяльності.

Самооцінювання включає три *етапи*:

підготовчий – визначення об'єкта вивчення, визначення мети, критеріїв оцінювання, розроблення інструментарію і механізму відстеження, визначення термінів;

практичний (збір інформації) – аналіз документації, відвідування занять і заходів, анкетування, цільові співбесіди, самооцінка тощо;

аналітичний – систематизація та аналіз інформації, коригування, прогнозування, контроль за виконанням прийнятих управлінських рішень.

Рівень оцінювання як обов'язковий елемент самооцінювання передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).

Виконавцями самооцінювання є: заступники директора, завідувачі відділів, методисти, керівники методичних об'єднань, члени творчих груп, керівники гуртків-методисти, керівники гуртків відповідних профілів.

VI. Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти може бути внутрішній і зовнішній.

Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом (іншими його структурними підрозділами).

Завдання моніторингу:

- здійснення систематичного контролю за освітньою діяльністю в Закладі;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації освітньої діяльності;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних, динаміки й тенденцій розвитку освітньої діяльності в КЦДЮТКВПВ.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі освіти.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в Закладі, що включає такі складові:

- вихованці;
- педагоги;
- батьки вихованців;
- державні і громадські інституції, з якими співпрацює заклад.

Суб'єктами моніторингу є моніторингова група та адміністрація закладу.

Напрями внутрішнього моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічних працівників;
- контингент здобувачів освіти;
- результати навчання здобувачів освіти: участь у заходах, конкурсах, освітніх проєктах різних організаційних рівнів;
- педагогічна діяльність, упровадження освітніх інновацій, змішаної, дистанційної форм навчання;
- управління закладом освіти;
- безпечне освітнє середовище;
- охорона праці та безпека життєдіяльності;
- відкритість і прозорість діяльності.

Критерії моніторингу:

- рівність (забезпечення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно з алгоритмом дій, етапами та в певній послідовності);
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- об'єктивність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів щодо стану освітнього процесу в закладі освіти;
- покращення функцій управління освітнім процесом, збір, аналіз даних для прийняття управлінських рішень.

Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.

Дані моніторингу використовуються для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директорові, педагогічних радах; в інформаційно-аналітичних збірниках, презентаціях тощо.

За результатами моніторингу розробляються рекомендації, здійснюється планування та корегування роботи, приймаються управлінські рішення.

Вищезазначене має сприяти формуванню в комунальному позашкільному закладі «Київський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання» об'єктивної, відкритої, інформативної, прозорої системи забезпечення якості освіти.